

Dwars door de duinen

Nieuwtjes en weetjes over planten, dieren en duinen

De dwergstern is een typische strandbroedvogel. Door gerichte bescherming blijven de stranden van Terschelling als broedgebied behouden. Foto: René van Rossum

Flexibele bescherming van strandvogels

'Living on the edge'. Broedvogels van stranden leven letterlijk op de randen van ons land. Dit is ook het biotoop van strandrecreanten. Dwergsterns, bontbek- en strandplevieren hebben dan ook vaak last van verstoring. Op Terschelling is een oplossing bedacht. Kustbroedvogels worden hier 'flexibel' beschermd door WetlandWacht Piet Zumkehr, tevens consulent van Duinbehoud. Zodra in het voorjaar ergens een kolonie opduikt, plaatst Piet paaltjes en borden. Bezoekers wordt vriendelijk verzocht elders te gaan wandelen en dit stuk strand over te laten aan de sterns en de plevieren. Het is een pragmatische aanpak. Er hoeven geen grote stukken strand te worden afgezet. Recreanten hebben er begrip voor en de strandbroeders krijgen precies wat ze nodig hebben.

De bosorchis is een ondersoort van de gevlekte orchis, maar wordt door sommigen als een zelfstandige soort beschouwd. Hij groeit in lichte bossen en kalkrijke vochtige graslanden. Foto: Marcel Klootwijk

Nóg meer orchideeën in Berkheide

Het orchideeënfest in Berkheide blijkt dit jaar geprolongeerd. Vorig jaar werden in dit kalkrijke duingebied bij Katwijk en Wassenaar al twee nieuwe soorten orchideeën gevonden. Dit jaar blijken daar nog eens drie nieuwe soorten bij te komen. Plantenonderzoeker Koen van Zoest vond in valleities in het zuidoosten van Berkheide tijdens één excursie achtereenvolgens groenknolorchis, bosorchis en bijenorchis. De valleities liggen in een ingenieus ingericht deel van het waterproductiesysteem van waterleidingbedrijf Dunea. Vochtige valleien en duinmeertjes liggen hier boven een reeks waterwinputten. De winning wordt zo geregeld dat precies de juiste vochtige en natte omstandigheden voor natte duinvalleiplanten ontstaan.

Leeuwen en beren op het strand

Er leven steeds meer grote zoogdieren in de duinen. Reeën en damherten, zeehonden op het strand en wisenten bij Zandvoort. Vanuit het oosten is de wolf in aantocht. Maar leeuwen en beren? Nee, die leefden hier in de IJstijd en zijn lang geleden uitgestorven. Door strandsuppleties worden regelmatig fossiele botresten gevonden, aangevoerd met zand afkomstig van de Noordzeebodem. Op de Zandmotor, direct ten zuiden van Den Haag, werd begin van de zomer een fossiel bot gevonden van de bruine beer. Op het bot waren vraatsporen te zien van hyena's, die hier ook leefden. Op Texel is een fossiel

Fossiel schouderblad van een grottenleeuw. Foto: Ecomare

schouderblad verzameld van de grottenleeuw, een Europese leeuwensoort die na de IJstijd verdween. Oplettende strandwandelaars vinden ook regelmatig resten van mammoeten.

Meer berichten op duinbehoud.nl

Kunt u niet wachten op de volgende aflevering van Dwars door de Duinen? Geen probleem.

Op www.duinbehoud.nl vindt u in de rubriek 'Actueel' (bijna) dagelijks verse nieuwtjes over alles wat er in en om de duinen gebeurt.

De keizersmantel is terug in ons land. Er lijkt een kleine populatie aanwezig in de Amsterdamse Waterleidingduinen. Foto: Joost van der Sluijs

Parelmoervlinders in de lift

Na jaren van kommer en kwel is er dit jaar goed nieuws over parelmoervlinders in de duinen. Meest bijzonder is de terugkeer van de keizersmantel. Deze fraaie vlinder is sinds 1980 in Nederland uitgestorven. Er werden alleen nog zwervende exemplaren gezien. Nu lijkt er in de Amsterdamse Waterleidingduinen een (piep)kleine populatie te leven. Om zekerheid te krijgen gaan onderzoekers volgend jaar op zoek naar eitjes en rupsen. Ook is het een uitstekend jaar voor de duinparelmoervlinder in de duinen van Noord-Holland en op Texel. Met dank aan het begrazingsbeheer. Hierdoor zijn er weer meer viooltjes, het enige voedsel dat de kieskeurige rupsen wensen te eten. Ook de koude winter van 2013 was gunstig voor de duinparelmoervlinder.

Een fraaie bermplant op Texel

In de berm van één van de drukste strandlagen van Texel, grotendeels schuilgaand achter een verwaalde rimpelroos, groeit een zeldzame plant. De naam doet al vermoeden dat het ook een mooie plant is: fraai hertshooi. Het heeft als alle hertshooi-soorten gele bloemen. De stengels zijn rood aangelopen, de bloemknoppen ook. Fraai hertshooi is tengerder dan de meeste familieleden. Er zijn maar twee groeiplaatsen op het eiland. Verder is het in Nederland alleen te vinden op de zandgronden in het oosten, maar ook daar is het zeldzaam. Het fraai hertshooi wordt nauwlettend in de gaten gehouden: na de zomer zal Staatsbosbeheer de rimpelroos intomen om de groeiplaats van dit juweeltje in stand te houden.

Het zeldzame fraai hertshooi is opgedoken langs een strandslag op Texel. Foto: Sytse Dijkse

Vogelatlas.nl

Sinds vorig jaar tellen duizenden vrijwilligers zich weer een slag in de rondte om een nieuwe vogelatlas te maken. Er komt een atlas waarin zowel de verspreiding van de broedvogels als van de wintervogels uitvoerig aan bod zal komen. Vogelorganisatie Sovon coördineert de tellingen en verzamelt de gegevens. Voorlopige resultaten worden meteen op vogelatlas.nl gezet. Deze site is voor iedereen toegankelijk. Klik op het tabblad 'Resultaten'. Van de duinvogels blijkt de nachtegaal landelijk fors achteruit te gaan, maar in de duinen weet hij zich goed te handhaven.

De nachtegaal gaat landelijk achteruit maar doet het gelukkig nog steeds goed in de duinen. Foto: René van Rossum

Duinbehoud op Facebook

Als je een beetje 'bij' wilt blijven kun je niet meer zonder social media. Duinbehoud is begin dit jaar gestart met een eigen Facebookpagina. We zetten er regelmatig berichtjes, foto's, interessante links en data van komende excursies op. Laat je betrokkenheid bij Duinbehoud zien door een 'Like' te geven aan onze pagina. Je krijgt dan automatisch updates van het laatste duinnieuws. Geef je reactie op of een 'vind-ik-leuk' aan berichten en foto's en deel ze met jouw vrienden. Je vindt ons op www.facebook.com/duinbehoud

